

ŽANINA MIRČEVSKA

Žanina Mirčevska je dramatičarka in dramaturginja. 1967 rojena v Skopju, v Makedoniji. 1990 diplomira na Oddelku za dramaturgijo in gledališko režijo na Akademiji za dramsko umetnost v Skopju. 1991–2002 predava na Oddelku za dramaturgijo, na Akademiji za dramsko umetnost v Skopju. 1995 magistrira na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. 1996–2005 kot dramaturginja sodeluje pri različnih gledaliških predstavah v Sloveniji, na Hrvaškem, v Črni gori in Nemčiji; je tudi avtorica številnih priredb dramskih besedil. 1999 na mednarodnem festivalu MESS – 99 v Sarajevu prejme posebno nagrado za dramaturgijo. 2002 njeno dramsko besedilo *Dies Irae* (1990) uvrstijo v *Antologijo sodobne makedonske drame* (Biblioteka Mansioni, Hrvaški center ITI-UNESCO, Zagreb), njeno dramsko besedilo *A Place I Have Never Been To* (1996) pa izide v knjigi *Ten Modern Macedonian Plays* (Matica Makedonska, Skopje). 2002 dobi slovensko državljanstvo; živi in ustvarja v Sloveniji kot svobodna umetnica. 1989–2005 njena dramska besedila uprizorijo v Makedoniji, Romuniji, na Poljskem, v Srbiji, Črni gori, v Bolgariji, Italiji, Nemčiji, v Bangladešu, na Hrvaškem in v Sloveniji. Odigrana dramska besedila: *Pivnica na poti za Jeuropo*, 1987, *Scooby dooby*, 1989, *Dies Irae*, 1990, *Sen ...*, 1993, *Mesto, kjer nisem bil*, 1996, *Museum of Stories*, 1997, *Dva svetova (mikrodrama)*, 2001, *Art Expore*, 2002, *Esperanca*, 2002, *Predvolilna kampanja (mikrodrama)*, 2003, *Anatomija nesreče (mikrodrama)*, 2003, *Werther & Werther*, 2005.

Žanina Mirčevska

credo nekoga nekje nekoč ki obstaja in obenem piše

pišem da bi spoznala sebe
 pišem da bi spoznala stvari
 pišem da bi spoznala svet
 pišem da bi spoznala tisto onkraj sveta
 pišem da bi podaljšala čas upanju ki je mumija razstavljena v
 paviljonu št. 1313 v muzeju Slabih Stanj
 pišem da bi bila koristna
 pišem da si zapolnim čas
 pišem da bi si kupila črnega arabskega konja ki ga nikoli ne
 bom zajahala ker bom takoj umrla od lepote ko ga bom
 zagledala na svojem vrtu
 pišem da bi me spoznali
 pišem da se ne bi prepirala pljuvala tepla kričala rušila klala
 posiljevala ubijala za vse pravice storjene na tem svetu
 pišem da bi moja mama brala še kaj drugega kot samo kuharske
 recepte in Uradni list Republike Desperados el Patriosa
 pišem da bi se maščevala belemu papirju ki me nezaslišano
 sovraži in me vsakdanje kaznuje
 pišem da bi na glas izkričala česar si drugi ne upajo niti molče
 šepetati
 pišem ker mi je *cool* in želim da je prav tako tudi vam
 pišem da bi gledalci opazovali kraj misli in ne samo kraj kostuma
 glavne igralke
 pišem ker vam ne morem podtakniti eksploziva v glavo
 pišem da bi izgnala neumnost pred za nad pod ob in z odra
 pišem da bi zvalila misel in prav tako da ti možgani začnejo
 prepevati od napora in groze
 pišem da bi se nekaj spremenilo
 pišem ker se nič ne bo spremenilo

pišem da bi se ozavestili da se nič ne bo spremenilo
pišem vseeno pišem in pišem in pišem in pišem da bi se nekaj spremenilo
pišem ker me je tako strah
pišem ker nimam česa izgubiti
pišem ker vem da nima nobenega smisla
pišem ker vem da je vse tako pomembno
pišem da bi bila pljuvalni steber ker tudi to mora obstajati
pišem da bi bila molitveni steber ker prav tako tudi to mora biti
pišem da bi potovala skozi čas
pišem da bi potovala skozi lastno življenje ki je tragedija komedija farsa
tragikomedija in melodrama obenem in največ od vsega je risanka
pišem da bi vas povabila na gratis potovanje z menoj seveda če imate čas
pišem da bi skupaj treščili potujoč skozi besede
pišem da bi ...
pišem da bi ...

pišem da bi ...

pravzaprav bodo vse izlajale črke same

Žanina Mirčevska

Odstiranje

Temna poželenja

(Nominacija za Grumovo nagrado 2005)

Osebe

ŽENSKA – poznih štiridesetih let, učiteljica, pozneje mati

FANT – sedemnajstleten, učenec, pozneje sin

MOŠKI – poznih pedesetih let, hišnik, pozneje oče

1. del: Vzpenjanje v globino

*Temen in prazen prostor, kot kakšna klet, podzemska kurilnica
ali zaklonišče pod kako veliko stavbo. Dnevna svetloba sem
nikoli ne pride. Ker je prostor prazen, replike odmevajo.*

*Ženska, v poznih štiridesetih letih, stoji z zaprtimi očmi.
Iz globine pride Fant, star sedemnajst let. Ko vstopi, Ženska
odpre oči, vendar se ne obrne. Fant stoji pri vhodu, v globini,
in jo gleda. Očitno vznemirjen.*

Dolga pavza.

FANT: Hotel bi
(se ustavi)

ŽENSKA: Ja

FANT: Če lahko

ŽENSKA: Seveda

FANT: Že dolgo opažam da nekaj

(se ustavi)

Ne vem

Kako naj povem

A se nekaj

(se ustavi)

ŽENSKA: Samo povejte

FANT: Čutim

In vidim

(kratka pavza)

ŽENSKA: Ja

Opažam

FANT: Kaj

Opažate

kaj

ŽENSKA: Po navadi vam misel zelo lepo teče

FANT: Ta trenutek

ŽENSKA: (ga prekine)

Ste zbegani

(pavza)

Ste zbegani

in

kaj bi še rekli

FANT: Nič nisem zbeگان

gospa

Ampak to

ŽENSKA: (ga prekine)

Da ne

FANT: Tudi jaz opažam

gospa

Stojite tukaj
in
(pavza)

ŽENSKA: Ja stojim

FANT: To ima poseben namen

ŽENSKA: Vse stvari imajo poseben namen

FANT: Posebno posebne

ŽENSKA: Lepo rečeno
Zelo lepo

FANT: Stojite tukaj že dolgo
Stojite in čutim kot da bi me z zaprtimi očmi klicali naj pridem
To kar se dogaja
(se prekine)

ŽENSKA: Kaj
Kaj se dogaja
Samo stojim tukaj

FANT (jo prekine): in z zaprtimi očmi kličete naj pridem

ŽENSKA: Zakaj mislite da kličem vas

FANT: Kako bi drugače prišel sem
Prav sem kamor nihče ne pride
Prav sem kjer ta tema preglasi vsako drugo misel

ŽENSKA: A vas tema moti
(kratka pavza)
Recimo moti vašo tekočo misel

FANT: Zakaj stojite tukaj

ŽENSKA: Prav zaradi teme
Morda
Stojim tukaj že dolgo
in z zaprtimi očmi kličem
in prav ta tema pomaga pri klicanju
kjer vsako drugo misel preglasi

FANT: Kaj se pravzaprav dogaja

ŽENSKA: Nič čisto nič
Zaprem oči
čutim kot da bi imela še eno oko tukaj nekje sredi čela
koncentriram se na to točko in od tam pošiljam luč
tanka puščica luči
in jo pošiljam
dokler se ne dotakne
nečesa
nekoga
nekje

FANT: Vse skupaj tako
Otročje
tako
(išče besedo)

ŽENSKA: Odrtgano

FANT: Zelo odrtgano

ŽENSKA: In noro

FANT: Zelo zelo noro

ŽENSKA: Pa ste vseeno prišli

FANT: (vprašujoče)
In vedno pride

ŽENSKA: (vprašujoče)
Tisti ki ga kličem

FANT: Ja

ŽENSKA: To sploh ni važno

FANT: Kaj pa je potem važno

ŽENSKA: Biti tu

FANT: V temi

ŽENSKA: Sam s sabo

FANT: Zunaj življenje svetloba in tukaj

ŽENSKA: (*ga prekine*)
Tudi življenje

FANT: Črna tema da se jo lahko reže

ŽENSKA: Iz teme je vse prišlo

FANT: Pa tudi to vaše
Klicanje
(*pauza*)
Kaj naj to pomeni

ŽENSKA: Klicanje je samo klicanje

FANT: Klicanje je samo klicanje
Ko hodim po mestu in začutim to vaše klicanje
Vprašam se ali vi kličete ali sem to jaz
Hočem ga pregnati poskušam se oprijeti vsake druge stvari
ampak to je tako močno kot ta tema tukaj ki prežene vsako drugo misel

ŽENSKA: (*z nasmeškom*)
A bi se ga radi rešili

FANT: Ne
Ja
(*pauza*)
Ne vem

ŽENSKA: Kaj bi radi
Povejte

FANT: Nisem prepričan ali to prihaja iz vas ali pa
(*kratka pauza*)
iz mene
Kako je sploh prišlo do tega

ŽENSKA: Tako se pač zgodi
Ene stvari pridejo same od sebe nepričakovano

FANT: Ene stvari
Dajte no

ŽENSKA: Nekaj se nam konec koncev mora zgoditi

FANT: Kdaj se je to sploh začelo
Kako
Zakaj se tega ne morem znebiti
če mi je jasno kot beli dan da si tega ne želim
Tudi ko me ne gledate
čutim vaš pogled

ŽENSKA: Česa se bojiš

FANT: Ne glejte me tako prosim

ŽENSKA: Zakaj se ne prepustiš

FANT: Če izhaja iz mene
ga že jutri ne bo več

ŽENSKA: Saj do pojutrišnjem
si lahko daš čas

FANT: (*ostro*)
A se lahko prosim vikava
(*pauza*)
še nisva tako
(*išče besedo*)

ŽENSKA: Daleč

FANT: Vse skupaj je preveč odštekano
Ne vem zakaj sem sploh prišel

ŽENSKA: Zakaj si prišel

FANT: Kaj hočete od mene

ŽENSKA: Nič popolnoma nič

FANT: Upam da drugi niso opazili

ŽENSKA: In ti
kaj hočeš ti

FANT: Neznosno je
Res
Gospa
Neznosno
Zakaj
Res
Zakaj
jaz

ŽENSKA: Ene stvari pridejo tako
same od sebe
nepričakovano
kot bolezen
ki jo moraš preležati
Čim bolj se je poskušaš znebiti
tem bolj se zažira vate
Prepusti se
To kar pride naj pride

FANT: In kaj bi lahko prišlo
med meno in vas
če vas smem vprašati

ŽENSKA: Kako bi bil svet dolgočasen če bi vse vedeli vnaprej

FANT: Mislite da ne vem

ŽENSKA: Potem pa povej
Kaj je to kar bo prišlo
No
Povej

FANT: Ne vem

ŽENSKA: Rekel si da veš

FANT: Rekel sem
ne vem

ŽENSKA: "Mislite da ne vem"
To si rekel

FANT: Rekel sem
"Mislite da ne vem"
to pa ne pomeni nujno da vem
Natančno

ŽENSKA: Zakaj potem to praviš
če ne misliš tako

FANT: Včasih tudi rečemo kaj
Samo tako da rečemo
in mislimo drugače
pa kaj

ŽENSKA: Ja
Zelo pogosto rečemo kaj
samo tako da rečemo
in mislimo drugače
Ja
Toliko besed čaka
da bi bile izgovorjene
pridejo pa samo umite misli
pritlikavi stavki
izplaknjene besede
"Mislite da ne vem"
To si rekel
Ja
Kaj pa si mislil
To mi povej

FANT: Nič
Nisem
Mislil

ŽENSKA: Zaradi tega si prišel

FANT: Ne vem zakaj sem prišel

ŽENSKA: Kaj pričakuješ

FANT: (jo prekine)
Prosim vas nehajte že enkrat
a lahko že enkrat nehate
prišel sem

ja prišel
pa kaj
neznosno je
ker je neznosno
sem prišel
Vse skupaj
vse
neznosno
ker ne more biti bolj napačno
(pauza)

ŽENSKA: Drugačen si kot drugi

FANT: Tudi vi niste normalni

ŽENSKA: Zakaj ne greš

FANT: Kam

ŽENSKA: Kamor hočeš

Od vseh točk na tem planetu
zakaj bi bil prav na tej tukaj
Prav tukaj kamor nihče ne pride
Prav tukaj kjer ta tema vsako drugo misel preglasi
Prav tukaj kjer sem jaz in kjer veš da ne smeš biti
Ker dobro veš kaj si želiš
in dobro veš kaj si želim
Ker dobro veš kaj se tukaj lahko zgodi
in kaj se tudi bo

FANT: Saj to ne more biti res

ŽENSKA: Kaj pa je res
Kaj pa je to res

FANT: Ali se vam blede
ali pa jaz sanjam
Realnost je

ŽENSKA: (ga prekine)
Realnost je kastrirana resnica
fant moj
Človek lobotomirana žival

Zakaj se tako upiraš
Ne moreš ubiti zverine v sebi
Ne moreš je pregnati
Tudi ne ukrotiti
Spusti jo
poglej ji v oči
zavohaj jo
daj ji priložnost da te prestraši
da bi bežal pred njo
čim bolj bo tekla za tabo
hitreje boš bežal
dokler se ne utruđi
ali pa dokler se ti ne utruđiš
in ona te doseže in požre
Ne moreš mimo te dirke
Ne smeš mimo te dirke

FANT: Bla bla bla bla bla bla
Vse to kar govorite gospa
je samo
Samo
alkimija jezika
ki na žalost ne proizvaja zlata
ampak drek

ŽENSKA: Drek
Ja drek
Drek
drek
drek
Kolikokrat se v tem trenutku izgovori beseda drek
v koliko različnih jezikih
na koliko koncih sveta
Beseda drek je verjetno
na drugem mestu
takoј za besedo *fuck*
na tretjem pa je beseda denar
Garantiram
Nimaš pojma
o kakšnem dreku ti pravzaprav govorim
fant moj
Pa tudi konec koncev zakaj bi vedel
Zato te prosim

takoj
spizdi
ven

FANT: *(gre proti izhodu, se ustavi; dolga pauza)*

Ne vem

Mogoče

Ja

Mogoče

(se prekine)

Rad bi vas spoznal

Mislil sem da vas poznam

Zdaj pa vem da vas sploh ne poznam

Popolnoma drugačni ste kot ponavadi

ŽENSKA: In če me spoznaš mi boš povedal kakšna sem

Rada bi slišala kdo sem

FANT: Saj dobro veste kdo ste

ŽENSKA: Ja

Mogoče pa ja

FANT: Saj vi dobro veste kdo ste

ŽENSKA: Ko hodim po mestu opazim neko žensko

gledam jo in vem da jo poznam a se ne moram spomniti od kod

Sele potem se spomnim da sem to jaz ki se gledam v izložbi

Gledati sebe kot tujca

A ni to noro

V tem trenutku se vprašam

kje sem jaz

če že sebe vidim kot neznano osebo

Lepo mi je

Če te boli to boli tujca

Tuja bolečina nikoli ni kot tvoja

Takrat se tudi svojega imena ne spomnim več

Ko pa se ga spomnim

vidim da imam popolnoma napačno ime

Tudi čevlji in obleka so napačni

Frizura namenoma tragično obupna

Kdo me je sploh dal v ta kostum

Tako stojim in se sprašujem

kaj se sploh dogaja
Pridem v temo da se jo reže
in začutim kako v tem trenutku nisem sama
Telo je truga nekoga znotraj
trka da pride ven
prosi
kolne
preklinja
sovraži
praska
hoče ven
in tako se mi naenkrat zdi da mi je vse nekako jasno
in tako sem pri sebi
in tako sem bistra
in tako hitro mislim
in tako dobro vem kaj hočem
in tako želim zadržati ta občutek
ker je tako enkrat
Ampak ostane
samo
na kratko
za trenutek
kot preblisk
in takoj zgine
zbeži
Grem ven in spet se sprijaznim
z imenom
z obleko
s čevlji
s frizuro
in vem
original je ostal v temi
nagačena kopija pa se sprehaja po mestu
Ne moreš spoznati nikogar
Ne moreš spoznati sebe
Spoznaš samo svoje strahove

FANT: Česa se bojite

ŽENSKA: Zakaj bi ti povedala
(*kratka pauza*)

FANT: Česa

ŽENSKA: Mi boš verjel

FANT: Zakaj ne bi

ŽENSKA: Želja

FANT: Lahko se jih odpoveste

ŽENSKA: Želje so za to da te naredijo živega

FANT: Lahko se ene želje zamenjajo za druge

ŽENSKA: Želja je to kar si
To kar želiš
to si
(pauza)

FANT: Se sramujete svojih želja

ŽENSKA: Razmisli malo pa si sam odgovori
(kratka pauza)
To je tako kot da bi se sramoval samega sebe
Etika želje je etika zvestobe izgubljenemu užitku
(pauza)
A se me lahko dotakneš
(stegne roko proti njemu)

FANT: Ne

ŽENSKA: Prosim

FANT: Zakaj

ŽENSKA: Prosim

FANT: Ne

ŽENSKA: Prosim

FANT: (položi svojo dlan na njeno)
Čutim mravljince

ŽENSKA: Jaz tudi
(*Fant umakne roko*)
Ampak to si želel

FANT: Nič nisem želel
čutiti mravljinice

ŽENSKA: Ja
To si želel

FANT: Ne

ŽENSKA: Ja

FANT: Ja
Ja
To sem želel

ŽENSKA: Želja je dovolj da življenje nima smisla če ne gremo do konca
(*Fant se še enkrat dotakne njenih dlani*)
Lahko pa tudi postane neznosno

FANT: Kaj

ŽENSKA: Če manko umanjka

FANT: (*umakne roko*)
Vsakič ko grem ven
in je noč
pogledam v nebo
Čakam da pade kakšna zvezda
in mi izpolni vsaj eno željo
Tako so mi rekli ko sem bil še majhen otrok
Če vidiš da kaka zvezda pada
si nekaj zaželi
in ta želja se ti bo izpolnila
Želje se nenehno kopičijo
in zvezde trmasto nočejo pasti
A se zvezde držijo s kremplji za nebo
ali pa vejo da obstajajo
(*se prekine; pauza*)
Nevarne želje

Nevarne misli
Nevarne sanje
Nevarno obstajanje
Želje
Želje
Imeti želje
nevarne želje

ŽENSKA: Kaj si ti želiš

FANT: Zakaj naj vam povem

ŽENSKA: Ni ti treba če nočeš

FANT: Želim se naučiti biti vesel ko ni niti enega razloga za to
Želim biti trden ko vem da se mi vse maje pod nogami
In najbolj od vsega
Si želim ne želeči ničesar
Želja je samo za to da te dela nesrečnega ker se ne uresniči
Če se pa uresniči potem ni več želja
Želja je samo za to da veš da ne moreš imeti tega kar si želiš

ŽENSKA: Čim večja je želja
tem bolj hrepeniš po življenju
čim bolj se boriš
da jo uresničiš
tem bolj si živ

FANT: Po tej logiki bi morali imeti čim več želja da bi dokazali svojo živost

ŽENSKA: Uresničljivih
Neuresničljivih
Norih
Enkratnih

FANT: Pregrešnih

ŽENSKA: Se ti je zgodilo da si nečesa blazno želiš
in je tudi uresničljivo
ampak veš da tega ne smeš

FANT: Se mi je zgodilo
pa kaj

ŽENSKA: Kaj je bilo to

FANT: Krasti napolitanke
gotovo ne
Zakaj bi vam povedal

ŽENSKA: In si to naredil

FANT: Zakaj vas zanima

ŽENSKA: Si dal roko na vročo ploščo recimo

FANT: To naredi vsak otrok

ŽENSKA: Zakaj

FANT: Ker je neumen

ŽENSKA: Otroci niso neumni

FANT: Zato ker ve da ne sme
Zato ker je radoveden
Zato ker je neizkušen

ŽENSKA: Zato ker hoče izkusiti bolečino

(pavza)

Čim večji je razpon med želeti si in smeti
tem večja je bolečina

FANT: Ne razumem

Kako to

Bolečina ker se uresniči

ali pa ker se ne uresniči

to kar se želi in se ne sme želei

ŽENSKA: Oboje

Če se uresniči je bolečina

in če se ne uresniči je tudi bolečina

FANT: In to pomeni da je želei boleti

ŽENSKA: Če se želi česar se ne sme

FANT: In kaj če se vse kar se želi ne sme

ŽENSKA: Če je živeti želeti
in je želeti boleti
potem bo tudi živeti boleti

FANT: (*posmehljivo*)
Boleti želeti živeti noreti
Noro noro
res noro
Če je zdaj moja želja
da vam odgriznem eno bradavičko
to je moja želja ki je ne smem uresničiti
razpon med to mojo željo
in tem kar smem
bo samo vaša bolečina
in ne moja
če to storim

ŽENSKA: Govoriš o konkretni bolečini
To sploh ni tema fant moj

FANT: Govorim o tem kaj si želim in kaj bom verjetno storil
preden naju vidi dnevna svetloba
Gospa
Zdaj imam pa dovolj
Zdaj sem jaz na vrsti
Nekajkrat sem začutil kako vam je všeč
ko ste gledali vame
celo učno uro
samo vame
jaz pa sem spuščal pogled na tla
V sebi pa ste se posmehovali
"Fant ni zdržal mojega pogleda"
"Ni zdržal"
"Ni zdržal"
Zdaj vas lahko gledam naravnost v oči
lahko vam povem vse v obraz
in sposoben sem marsikaj narediti
Samega sebe lahko presenetim
Včasih prestrašim samega sebe
A vas ni strah

ŽENSKA: Tebe je bolj strah
kot mene

FANT: Zakaj
zakaj je mene strah

ŽENSKA: Čim večji je razpon med hoteti in zmoči
tem večji je strah
Strah da se hotenje ne bo uresničilo
Tebi pripada večji strah kot meni
Moj strah je samo strah zaradi eventualne konkretne bolečine

FANT: Zakaj tako trmasto vztrajate pri
tej svoji vlogi
gospa tovarišica
Mislite da moram vse kar vam
prikaplja iz ust
polizati kot med

ŽENSKA: Ali kot drek

FANT: Želje
da te naredijo živega
Želje
Samo želje
Želje
Želje
Želje
Želje
Niti sanja se vam ne česa sem sposoben
Gospa
Kri bi se vam v kristalčke spremenila
samo če bi vam povedal
kakšne želje se mi sprehajajo po glavi ponoči
ko ležim v postelji in si ga mencam
Želja kositi travo ob polni luni da se zbudi celo naselje
Želja celo mesto prešpricati z grafiti "*Klinc vas gleda, banda meščanska*"
Želja požgati sosedovo hišo
Želja premlatiti razgrajajočega otroka tako da se mu bodo možgani
razlili po pločniku
Želja ubiti ogabnega invalida
Želja da najbolj osovražena oseba zgubi otroka tako da ji ga pred
očmi povozi vlak

Želja da druga najbolj osovražena oseba po vrsti dobi raka na črevesju
Želja da tretjo najbolj osovraženo osebo po vrsti zadene kap
Želja da si vzamem vse kar si želim
Želja da naredim to kar mi paše
da hodim nag po mestu
da se poserjem na glavnem trgu
da razbijem spomenik narodnega heroja
da raztrgam zastavo
da pljuvam klofutam brcam mlatim in ponižam obnemogle revne starčke
da zaprem mrcvarim in linčam berače
da se spravim na dojenčka
da posilim lastno sestro
da utopim svojo mamo v vodi v katero sem se polulal in pokozlal
da svoji stari mami spečem mačko in ji jo dam za kosilo
da svojemu očetu v predal podtaknem strupeno kačo
da odkopljem svojega pred kratkim preminulega starega fotra in ga
pofukam v rit
da podtaknem požar v kinodvorani in gledam kako se masa tepta med
seboj
da požgem planine
gozdove
polja
morja
in
na koncu
očetovo hišo
(jo grobo zagrabi za ovratnik)
Lahko bi te ubil prasica
Da se upaš tako igrati z menoj
Med noge ti lahko vtaknem dlan in ti jo zarinem
do srca
in ti ga od tam skozi pičko iztrgam ven
da bi zagrizel vanj
kot v zrelo breskev
Sploh ne veš
kaj vse se skriva v meni
Sama si kriva
da si tako uporno
klicala hudiča ki je spal v meni
in ga s težkim naporom krotim vsako noč
(jo spusti; pauza)

ŽENSKA: (*se smeje*)

Ja

Tako je to

Imaš prav fant moj

To je to

Prikljenjeni smo k svojim željam

Edini način da se jih rešimo

Samo če jih iz teme zvlečemo ven

Na svetlobo

FANT: Samo če jih uresničimo

ŽENSKA: Samo če jih iz teme zvlečemo ven

FANT: Kaj boš ti s svojo željo

ŽENSKA: Kako to misliš

FANT: Daj pomiri se malo stara

Pomiri se

Tudi poželenje mine

ŽENSKA: Tako kot življenje

FANT: Na začetku sem te spoštoval

zdaj bi te lahko pljunil v obraz

pa ne vem ali si sploh vredna mojega pljunka

ŽENSKA: Spet si nekaj rekel ne da bi tako mislil

FANT: Ne

Prav tako mislim

ŽENSKA: Potem pa pridi

Pridi in pljuni me v obraz

FANT: Niti mojega pljunka nisi vredna

Rekel sem in tako mislim

ŽENSKA: Pridi

Pridi in pljuni me v obraz

Fant pride do nje, se ustavi, malce se obotavlja, jo pljune.

ŽENSKA: Vidiš da sem vsaj tvojega pljunka vredna

Nepričakovano jo z obema rokama prime za glavo in jo strastno poljubi na usta; ženska se z naporom izmakne in si zgroženo briše usta.

ŽENSKA: Kako si upaš
Lahko bi bila tvoja mama

FANT: A res
A te smem pofukati mama

ŽENSKA: Sram naj te bo

FANT: Kaj potem želiš

ŽENSKA: Tega nisem pričakovala od tebe

FANT: Imaš kakšno željo mama

ŽENSKA: Kaj pa ti sploh veš kaj je to želja

FANT: Saj toliko pa vem

ŽENSKA: Nimaš pojma

FANT: Želja je to ko si nekaj želiš
in čakaš da se to izpolni
tako dolgo čakaš
tako da pozabiš kaj si sploh čakal
kaj si si sploh želel

ŽENSKA: Tako enostavno pa tudi ni

FANT: A me imaš mogoče kaj za naučit
Mama

ŽENSKA: Česa hočeš da te naučim

FANT: Vsega
Saj zato si tukaj
Saj zato imaš toliko let v riti

ŽENSKA: Učenje ni za vsakega
Tudi učenje boli fant moj

FANT: Bolečine strahovi želje
Bolečine strahovi želje
Samo
bolečine strahovi želje

ŽENSKA: Želje so za to
da se spopadeš
z njimi
da jih v spopadu
preživljaš
Samo tako se jih rešimo
Ampak preživljati
ne pomeni zares uresničiti
Nisem mislila tako

FANT: (jo prekine)
Kaj pa si mislila
ko si me klicala
z zaprtimi očmi
Zdaj pa nisi mislila tako

ŽENSKA: Hotela sem te pripraviti
Hotela sem te
Spopad
Spopad z željami je

FANT: (jo prekine)
Najprej zvabite in sprovocirate
potem pa se umaknete
Pizde nesramne
Tako slabotni
sočutja nevredni
ste vi
odrasli ljudje
nimate nobenega poguma
strahopetci
da vam strah med nogami kaplja
prav smilite se mi
ogabneži
usrani od strahu

ŽENSKA: Nič se ne sme zgoditi več kot to, kar se je zdaj

FANT: Saj se ni nič zgodilo
Kaj pa se je zgodilo

ŽENSKA: Saj nismo živali

FANT: Kaj zdaj
še pridige mi boš držala

ŽENSKA: Samo hočem

FANT: *(jo prekine)*
Kaj hočeš
Kaj hočeš
Me še kaj naučiti
Kaj nas lahko naučite
Svojih neuspehov
Vsakdanjih porazov
Neskončnih napak
Pregrešnih mislih in početja
Saj se vam ni treba preveč truditi
Skozi kožo švicate vse
neuspehe
strahove
črne misli
in početja
Vsaka beseda vam smrdi iz gobca
Grdoba izdaja kakšni ste tudi navznoter
Poglej se
V šoli nas učite iz cenenih priročnikov z naslovom
Kako postati uspešnejš
Pot k sreči
Kako osvojiti osebo vašega srca
Kako postati milijonar
In se vam zdi vse tako
enostavno
pravilno
točno
koristno
dobro
pametno
nujno
in potem ko vas pogledam
vidim same bedne podrtije

in ničesar več ne razumem
in nič mi ni več jasno
Šole so zapravljanje časa
gospa mama
potrata sama sebi potrebna
Odprejo ti malce obzorja
kako bi dobil željo po višjih željah
ki te delajo samo nesrečnega
Šole so šola pozabe
Naučijo te vse kar nisi
Že takoj ko pokukaš skozi pičko
ti nataknejo
ime
obleko
vbrizgajo ti
navade
jezik
vzgojo
izobrazbo
načilajo te z vsemi cepivi
samo in samo
da nisi to kar si
Treba je ukiniti šole
gospa mama
a ti ni jasno
ker to kar učijo
je samo dresura
skozi trpinčenje
In take kot si ti
je treba sežgati
skupaj s stavbo

ŽENSKA: Zakaj pa potem tega ne narediš

FANT: Dajva pogovoriva se odprto ženska
nisem otrok
tudi ti lahko nisi otročja če se malce potrudiš
Vsaj upam

ŽENSKA: A se ne pogovarjava ves čas

FANT: Spogledovanje
Spogledovanje

cele učne ure
samo spogledovanje
Če se mora nekaj zgoditi naj se zgodi takoj

Gre proti njej, Ženska se umika, Fant za njo dokler je ne stisne ob zid.

ŽENSKA: Nič se ne bo zgodilo

FANT: Vse se bo zgodilo

ŽENSKA: Nič

FANT: Nekaj se bo zgodilo

ŽENSKA: Nehaj nehaj
nehaj

Zaslišijo se koraki.

FANT: *(jo prekine)*
A nisi rekla
da je želja
to kar si
In če je želja neuresničljiva
kaj si potem ti
Razmišljaj no
razmišljaj
gospa učiteljica
razmišljaj
Kaj si potem ti

ŽENSKA: Tiho

FANT: Človek mora biti to kar je
On sam
Kopati do samega bistva
priti do elementa
priznati to kar globoko v sebi je
spopasti se z zverino
in ne bežati
ker se ne da
zbežati od sebe

ŽENSKA: Tiho

2. del: Učna ura – dresura

*Odprejo se vrata, vstopi Moški, poznih pedesetih let, zagleda Žensko in Fanta,
onadva tudi njega, dolgo se gledajo.*

MOŠKI: No

Hvala bogu da ni cev
A vohata
Pred tremi leti
je voda prišla do tja
(pokaže na steni)
Še danes diši po vlagi
V to steno
žeblja ne spraviš pa če se ubiješ
beton se drobi kot biskvit
Na hodniku sem zaslišal
neko šumenje
pomislil sem
hudiča spet je šla cev
Stara stavba
kot sveto pismo
ni dneva da česa ne bi bilo
Kot nor sem tekel
po celem hodniku
Ta ventil če ne počí danes
bo gotovo jutri
če jutri ne bo
pojutrišnjem stoodstotno
Hvala bogu da ni cev
stebri ne bi več zdržali
A ves čas opozarjam
Ta stavba rabi
temeljito spremembo
Kaj krpanje
Če je pa to predrago
Jo je treba do temelja
in na novo
pa adijo
Kaj pa drugega
(pavza)
Kaj pa vidva počneta tukaj

ŽENSKA: Pogovarjava se

MOŠKI: Lepo lepo
Hvala bogu da ni cev
Štenge gor štenge dol
Na dan naredim najmanj
po tri kilometre
samo v tej stavbi
Preračunal sem
Kolk me daje
Če že tako boli zdaj
kaj bo ko bom star
Še nekaj let imam do pokoja
Iskreno
človek se utruji
vsak dan
v službi doma
doma v službi
Ni pot tisto kar utruja
čeprav je tudi pot
ampak gledati ene in iste stvari
vsak dan
ene in iste stvari
tako dolgo
ene same iste stvari
(pauza)
In pravite
pogovarjata se

ŽENSKA: Opravičujem se
midva sva

MOŠKI: (jo prekine)
Zakaj

ŽENSKA: Mislili ste da je cev in
(se prekine)

MOŠKI: Nič hudega
eni mi še celo
pravijo
tekanje je zdravo
za kolk

ŽENSKA: Pogovarjala sva se in

MOŠKI: (jo prekinje)

Samo vi dajte
kar dajte
kaj ostane človeku
če mu še pogovor odvzamejo
Važno da ni cev
Za danes je bilo kar dovolj
Spet je eden vrgel gobo
v ženski sekret
To je ta tretjič
v enem mesecu
Tretjič
Če bi samo vedel kdo to dela
če bi samo vedel

(Fantu)

Kdo bi to lahko bil

A ti veš mogoče

Povej

A

Nič ne rečete

Ščitite eden drugega

Med sabo se lahko požrete

ko vas pa napadejo od zunaj

držite skupaj

Saj to je po eni strani dobro

Solidarnost

saj to je dobro

(Ženski)

a ne

(pavza)

In kako gre drugače

ŽENSKA: Kako to mislite

MOŠKI: Težko je

a ne

ŽENSKA: Vsak ima težave
v svojem poklicu

MOŠKI: To že

to že

Ampak vsak dan

ali goba v sekretu
ali cev počí
ali kdo šipo razbije
ali ventili puščajo
Če bi zdaj šla cev
vsi trije bi tukaj plavali
kot kakšne podgane
Tudi oni pridejo
Dvakrat na leto
če ne vržeš strupa
adijo bajta
Kable žrejo
les
plastiko
stekleno volno
izolacijo
stiropor
vse spravijo v želodec
vse
Vse je posrano
Povsod so dreki
In dolga dolga leta se sprašujem
kako to da niso iznašli
takega strupa
da jih do zadnjega pobije
Enkrat za vse čase
Ampak do ta zadnje
Pa taka tehnologija
take tovarne
taka znanost industrija
česa vsega niso iznašli
pa se ne moreš
znebiti podgan
Vse posrano
Vse
Kako to da ni enega strupa ki bi jih do konca počistil
A
Kaj mislita vidva

ŽENSKA: Oprostite
taka ura je
se mudi
(Ženska gre proti izhodu)

MOŠKI: Ne ne

Jaz bom kar šel
Vidva pa kar ostanita
Mislil sem
da je cev
hvala bogu da ni
drugače
veste kako je z reševalci
Vidva samo dajta
ne pustita se motiti
jaz bom kar šel

ŽENSKA: Še enkrat se opravičujem
(*Ženska gre proti izhodu*)

MOŠKI: (*jo ustavi*)

Ampak ne
če vam rečem ostanite
ostanite

ŽENSKA: Pravkar sva končala

MOŠKI: Dajte no

Jaz pa sem mislil
da sem vas jaz zmotil
pa tako mi je bilo hudo

ŽENSKA: Zelo ste prijazni

MOŠKI: Zakaj pa ne bi bil

Če lahko kaj
dobrega naredim
zakaj ne bi
vi samo povejte
kaj lahko storim

ŽENSKA: Najlepša hvala
(*Ženska gre proti izhodu*)

MOŠKI: (*jo ustavi*)

Gospa profesorica
Ta stavba ima tri tisoč kvadratnih metrov
bivalnega prostora

Veste
Plus hodnike
in prostore za higieno
plus telovadnico
s tristo petdesetimi kvadrati
in dvorišče
petsto dvainosemdeset kvadratnih metrov
In od vseh teh kvadratov
če smem samo vprašati
kako to
da sta se
dobila prav tukaj na pogovor
(pavza)

ŽENSKA: Ja

Tako se je zgodilo
Popolnoma slučajno
(kratka pavza)
Popolnoma slučajno se je zgodilo
Zakaj pa vas to zanima

MOŠKI: Saj se nočem preveč
vsiljevati
ampak
če manjka kaj luči
se tudi tukaj da
napeljati kabel
Tema je da se jo lahko otipa
(pavza)

A
Kaj pravite
(pavza)
Meni sploh ni težko
Nasprotno
Rad bi bil
koristen
pri vaših
tistih
(išče besedo)
kako jim že pravite
konsultacijah
Zakaj bi bili v temi
če se da

napeljati luč
Upravnik me ves čas opozarja na to
da moram sam ugotoviti
če kje kaj manjka
(pavza)
In kaj pravita
Bo treba
ali ne bo treba
napeljati kakšen kabel
Takole
tukaj
tema vas bo požrla
Zakaj ne bi

FANT: (ga prekine)
A boš enkrat prenehal
mleti ta drek

MOŠKI: Prosim

FANT: Zapri gobec

MOŠKI: Kaj
Kako naj zdaj to razumem
(Ženski)
Kaj naj zdaj to pomeni

FANT: Ni ključavnice v tej stavbi
v katero ni pokukalo tvoje oko
Ni razpoke v tej stavbi
na katero nisi naslonil ušesa
Škoda je sploh
zapravljati čas
s tabo
(Fant gre proti izhodu)

MOŠKI: Ej
počakaj počakaj malo
(mu preseka pot)
Kam se ti mudi

FANT: A se boš umaknil prosim

MOŠKI: Zakaj pa naj bi se

FANT: Umakni se prosim

MOŠKI: Kaj si rekel
Kaj si rekel da moje oko
moje uho

FANT: Stran

Fant ga poskuša malce odriniti; Moški ga naenkrat močno zagrabi, kot kakšen profesionalc, eno roko mu zvije za hrbet, z drugo ga prime tako močno za vrat, da Fant v trenutku postane rdeč v obraz, zastoka, spači obraz od bolečine, komaj diha; moški ga drži upognjenega, z glavo navzdol; moški ima presenetljivo moč in obvlada tehniko fizičnega obračuna.

MOŠKI: Kaj
A mogoče boli
Kaj

ŽENSKA: Pa kaj počnete
prosim vas

MOŠKI: (jo ostro prekine)
Ti pa tiho bodi

ŽENSKA: Pa kaj delate

MOŠKI: Tiho
(Ženska gre proti izhodu; hoče odpreti vrata, ugotovi, da so zaklenjena)
Gospa bi zdaj šla ven
ali kaj
V kot in daj mir baba
niti besede nočem več slišati
(Fant zastoka od bolečine; Fantu)
A te mogoče boli
Lahko pa te še bolj boli
veš
(ga še močneje stisne za vrat; Fant komaj zacvili, napol zadušen)
Nič hudega
nič hudega
bolečina je tudi koristna
fant moj

Če ne bi bilo bolečine
ne bi vedeli da je kaj narobe
Se pravi bolečina je
tudi zdravilo
na svoj način
(Ženski)
A je tako
ali ni tako
Kaj pravite vi
gospa profesorica

ŽENSKA: Prosim če ga

MOŠKI: *(jo zelo ostro prekine)*

Tiho

(Fantu)

Zdaj pa če smo le občutili bolečino

je treba vzeti tudi kakšno zdravilo

a ne

(ga upogne tako močno da se mu glava dotika tal)

Liži

(ga še močneje pritisne k tlom)

Liži sem rekel

Liži

Liži

(Fant komaj stoka; s hudo muko z jezikom liže tla)

Tako je prav

tako je prav

A ti teknejo

podganji dreki

fant moj

A

Liži

Pravijo da je najboljšo gnojilo človeški drek

ampak to kar raste na njivi pognojeno s tem gnojilom ni nujno zlato

Obenem pa brez dreka krava ne daje mleka

Drek umiva fant moj

Liži

(naenkrat ga spusti; Fant pade na tla, bori se za zrak, komaj diha, kašlja in si briše usta)

Hvala bogu da ni cev

S podgane se lahko človek nekako spravi

Kaj vi pravite

gospa
a bo red v tej bajti ali ne
Kaj vi mislite
Temu se pravi vzgoja
In potem se človek vedno sprašuje
kako to da so otroci danes tako neodgovorni
Najmanj trikrat na mesec
z zajlo
vlečem gobo iz sekreta
rijem po tem njihovem dreku
in tuhtam kako je možna
ta uporna nesramnost
uporna brezobzirnost
in sprašujem se
zakaj to sploh počnejo
a je to mogoče dokaz ki ga rabijo
da nam dokažejo
da na tem svetu obstajamo samo zaradi njih
Kaj hočejo
Kaj dobijo s tem
Kaj mislite vi gospa

ŽENSKA: Prosim vas če naju zdaj takoj

MOŠKI: *(jo prekine)*
a vaju naj spustim
a vaju naj spustim

ŽENSKA: Prosim

MOŠKI: Preden vaju spustim
lahko pokličem upravnika gospa
Ali pa vašo priljubljeno kolegico
Fani recimo
(Fantu)
Najbolje pa bi bilo če pokličem tvoje starše
fant moj

ŽENSKA: Kaj se vas sploh tiče

MOŠKI: (*jo prekine*)

Kaj se me tiče

Kako

Kaj ste rekli

Gospa

če bi bil na vašem mestu

bi legitimiral vsako besedo

preden jo spustim v zrak

Besede so več kot prdec gospa

Če počí cev

a bi zdaj gledali

in čakali da nas voda utopi

A

Hvala bogu da ni cev

Ampak tudi za druge defekte je treba poskrbeti

ŽENSKA: Nimate nobene pravice

da se do naju takole

obnašate

MOŠKI: Ta država ne serje denarja gospa profesorica

Družba vas predobro plačuje

da se tako z lahkoto

igrate s svojo odgovornostjo

Potem pa ne vem kdo je kriv

da nam vsak drugi dan

goba zaštopa sekret

da nas zbudi kosilnica ob polni luni

da nam stavbe packajo z nesramnimi grafiti

da nam serjejo na glavnem trgu

da nam razbijajo spomenike in trgajo zastave

da nam v predale podtikajo strupene kače

da imamo otroke

lastne posiljevalce

lastne morilce

ŽENSKA: (*ga prekine*)

A vas lahko prosim

Nehajte že

Nič ni bilo narobe

Nič takega ni bilo

Sploh vam ni treba

toliko besed

za nič
Vsak dobro ve
kaj je prav
in kaj ni
Tudi vi se ne igrajte
s svojo odgovornostjo
to vam lahko še rečem
Tudi vas ta družba
dobro plačuje gospod
da opravljate svoje delo
in nič več kot to

MOŠKI: Pa saj to delam
gospa
Saj to delam
A ne vidite da ves čas to delam

ŽENSKA: Takoj naju spustite

MOŠKI: Naj vaju spustim

ŽENSKA: Takoj sem rekla

MOŠKI: Tudi jaz imam želje
moja gospa
Tudi jaz jih imam
Ko zjutraj vstanem
in vidim kako se je začel dan
in če je zima je hladno
če je poletje je toplo
in vse je po nekakšnem redu
tako kot si želi narava
in tako kot je prav
rečem si
hudiča
zakaj razen narave
vsi počnejo drugače kot je treba

ŽENSKA: Takoj sem rekla

*Ženska pride do njega; on ji primaže klofuto, tako da jo zabriše ob steno;
Ženska se komaj pobere.*

MOŠKI: Želje
 Želje
 Želje
 Zakaj si želimo želja
 Grebemo se
 izboriti si vsako svojo kurčevo željo
 uresničiti pravico do njenega uresničevanja
 Zakaj
 Čisto organsko banalno preprosto
 Zato ker je to svoboda
 In kaj je svoboda
 če ne človeku najbolj priljubljeno gobeždanje
 Vsaka uresničena želja je korak k absolutni svobodi
 In absolutna svoboda je svoboda
 pri kateri volja ni odvisna
 od zunanjih ali notranjih vzrokov
 Ampak če bi vsi imeli neomejeno voljo
 gospa moja
 moja gospa
 kaj pa bi bilo šele takrat
 To pa tudi ni prav
 a ne
 To pomeni da mora zavladati
 samo ena volja
 Tista pravilna
 volja narave
 ker je samo ta edino pravilna volja
 In če je nekaj nenaravno
 se enostavno odstrani
 kot tumor
 dokler se ne razvije v raka
(Fant se naenkrat pobere in se zažene v Moškega, da bi z njim obračunal; Moški ga z enim premikom vrže ob steno, tako da se Fant zgrudi na tla)
 A si se zbudil ti lulček mali
 če si se
 si zdaj verjetno že lačen
 In kaj je treba
 dati lačnemu lulčku
(kratka pauza)
 Bosta kmalu lačna oba
 Ne bosta nič dobila
 dokler eden drugemu

ne odgrizneta kosa mesa z obraza
Resno mislim
Tako kot sem rekel
Kos obraza
eden drugemu
naj vsak odgrizne
kos sramu
In nikamor ne bosta šla
dokler se to ne bo zgodilo

Odpre vrata, ne da bi jih odklenil, gre ven; Ženska malce počaka, potem hitro skoči do vrat, poskuša jih odpreti, zaklenjena so, čeprav nismo slišali, da bi jih bil Moški zaklenil.

ŽENSKA: (zavpije)

Pizda pizda

Pizda pizda

(pauza; Ženska premišluje; spet se zažene v vrata in jih poskuša z
uso močjo na silo odpreti; vrata so zaklenjena)

Koliko je ura

FANT: Ne vem

ŽENSKA: Misliš da je še kdo v bajti

FANT: Verjetno je
(pauza)

ŽENSKA: Misliš da bo pripeljal koga sem
(Fant zmigne z rameni)

Ta je nor

saj ne morem verjeti

Ta je nor

ta je res nor

A naj pokličem na pomoč

(zelo glasno kriči in trka z uso močjo po vratih)

Halo halo

odprite odprite prosim

Halo

FANT: Nikogar več ni
Verjetno

ŽENSKA: Kaj bo naredil

FANT: Ne vem
(dolga pauza)

ŽENSKA: Misliš da je že tema

FANT: Verjetno je

ŽENSKA: Dolgo sva tukaj

FANT: Ne vem natančno
kako dolgo
Ampak
(se prekine)

ŽENSKA: Ta je nor
ta je res nor
Kdaj naju bo spustil

FANT: Ne bo naju spustil

ŽENSKA: Seveda naju bo spustil

FANT: Če je nor
Ne vem kako dolgo sva tukaj
ampak vem da naju ne bo spustil

ŽENSKA: Daj no

FANT: To kar je rekel
je mislil zares

ŽENSKA: Ga bom dala na disciplinsko
v norišnico ga bom spravila
Gobezdalo staro
pizda pokvarjena
Saj ga poznam
sigurno naju bo
kmalu spustil

FANT: Mogoče
Čez kakšno uro
Nekaj ur

En dan
Nekaj dni
Teden

ŽENSKA: Kaj zdaj še ti nakladaš

FANT: Imam občutek
kot da sva zelo dolgo tukaj
Tako dolgo
(se prekine)
Mogoče je že jutro

ŽENSKA: Če je jutro
je sigurno že
kdo v bajti
Čistilke pridejo
ob šestih
ali pa še celo
ob pol šestih

FANT: Ampak samo on
ima ključ

ŽENSKA: Vseeno
Kaj misliš
je že jutro
ali ne

FANT: Ja je
verjetno je
Ne
Ne ni
Ja
Ja
Sigurno je

Ženska silovito odkoraka do vrat, trka z vso močjo, kriči.

ŽENSKA: Halo halo
Odprite odprite
Halo halo

Ko se utruji od kričanja in trkanja, preneha; kratka pauza.

FANT: Mogoče
še ni jutro
če pa je
mogoče še ni šest

Ženska spet silovito trka z uso močjo in kriči.

ŽENSKA: Halo halo
Odprite
Odprite prosim
(joče)
Kaj pa je zdaj to
za eno sranje
Odprite
odprite prosim
Hočem ven
Ven hočem
hočem ven
(Fant mirno sedi, jo gleda, tudi ona ga objokana gleda, se umiri in se
usede na tla; dolga pavza)
A te zebe
(Fant samo kratko odkima)
A te boli
(Fant spet samo kratko odkima)
Te čakajo doma

FANT: Verjetno
Ja
Tebe

ŽENSKA: Imaš telefon

FANT: Tukaj ne vleče

ŽENSKA: Vseeno
daj
(Fant ji da svoj mobilni telefon, ona izbere številko, da telefon k
ušesu, ga spusti; očitno ni zveze)

FANT: Rekel sem ti
da ne vleče

ŽENSKA: Kaj boš rekel

FANT: Nič

ŽENSKA: Da si prespal pri prijatelju

FANT: Nič

ŽENSKA: Ja

Nič

To je najbolje

Nič

Nič

Nič nič

Čudna beseda

nič

(dolga dolga dolga pavza)

Kako dolgo sva tukaj

FANT: Uro

Nekaj ur

En dan

Nekaj dni

En teden

ŽENSKA: *(zelo besno)*

Nekaj tednov

En mesec

nekaj mesecev

eno leto

nekaj let

sto let

A boš rekel vsaj kaj bolj pametnega

(zaslišijo se koraki; Ženska pogleda Fanta; on gleda proti vratom;

Ženska takoj skoči in gre do vrat; močno potrka in kriči)

Tukaj sva

Tukaj sva

Odprite

Odprite prosim

Halo halo

(koraki zginejo; Ženska, naslonjena na vrata, posluša, da bi ugotovila, kaj se dogaja zunaj)

Kaj se dogaja

FANT: Kaj

ŽENSKA: Nekaj delajo

FANT: Ob tej uri

ŽENSKA: Ja

Nekaj delajo

Slišiš

Vrtajo

FANT: *(tudi on pride do vrat, pozorno posluša)*

Ja pa res

(posluša)

Verjetno je počila kakšna cev

ŽENSKA: Misliš da so reševalci

FANT: Verjetno so

ŽENSKA: Slišiš

Razbijajo

FANT: Biti mora kaka večja okvara

ŽENSKA: Ja ja sigurno so reševalci

FANT: Zakaj pa tako razbijajo če je cev

ŽENSKA: Če počí cev v steni

nimaš kaj početi

razen

da koplješ v steno

FANT: Ja ja

Ampak

tako zgodaj

Oba pozorno poslušata zvoke, ki prihajajo od zunaj; sliši se močno razbijanje; občasno pade kakšek kos malte s stropa; zvoki so vse bližje in bližje; na tleh se odpira pokrov jaška; Ženska to opazi prva.

ŽENSKA: Poglej

Gresta proti jašku, ko prideta bližje, se jašek odpre in vstopi Moški; Ženska in Fant se prestrašita.

MOŠKI: A sta vidva mogoče za kakšen obisk

Ne bi rad motil

ampak moram na kratko

Pravzaprav sem se prišel

opravičit

Mislim zaradi tega hrupa zunaj

Žal bo hrupa še pa še

Stavbo podiramo

Bager pride

Pravijo da v eni uri

vse bo zravnal

Gradbinci so ugotovili da

je plošča na nekaj mestih razpokana

da venec komaj drži streho

in da temelji niso bili dovolj močni

Zato se je stavba vsako leto pogreznila

za kakšen centimeter

(kratka pavza; nadaljuje z nasmehom)

In kaj pravite

Nova bajta bo

Nova

(se smeje)

Ko sem bil spodaj

v kanalizacijskem kanalu

sem srečel nekoga

ki vaju pozdravlja

Tako dobro vaju poznam

ne morem verjeti

ampak res tako dobro vaju poznam

da sem prepoznal

tudi vajina dreka

(Fantu)

Tvojega

(Ženski)

In tudi tvojega

Njune lepe pozdrave

vama srčno prinašam

(se smeji)

A sta vidva mogoče lačna

(kratka pavza)

Kmalu bo tudi to minilo

Kletne prostore

bojo samo zasuli

Večkrat sem se spraševal
ko sem pri poročilih poslušal o kakšnem potresu
kaj je v tem primeru lažje
da se zadušiš od prahu
ali pa da te zmečka nekaj ton betona

ŽENSKA: A naju ne boste spustili
Prosim

MOŠKI: Seveda da vaju bom spustil
In če se spomnim
sem bil zelo natančen glede tega
kdaj vaju lahko spustim

ŽENSKA: Kaj hočete od naju

MOŠKI: Saj sem natančno povedal
Nimam navade da bi se prepogosto ponavljal
Ampak če bo treba

ŽENSKA: Vse lahko storiva

MOŠKI: Nič nič ni treba
še najmanj pa vse
Jaz sem natančno rekel kaj je treba

ŽENSKA: Saj ne mislite resno

MOŠKI: Seveda resno mislim gospa

ŽENSKA: Prosim vas

MOŠKI: Jaz vaju prosim gospa
Bager pač prihaja
Naročen je in točen
kot ura
(pogleda na uro; od zunaj se sliši zvok bagra)
No

ŽENSKA: Prosim vas

MOŠKI: (gre proti jašku)
Zdaj pa je res čas
Pa brez zamere

Fant molče hitro pride do Ženske, z obema rokama jo prime za glavo, Ženska se malce brani, Fant jo čvrsto drži, bliskovito in odločno ji zagrizne v obraz; Ženska od hude bolečine dobi krč na obrazu, zakriči; Fant ji odgrizne kos mesa, ima krvava usta in brado, meso izpljune na tla.

MOŠKI: Bravo bravo

To je to

Ampak žal to ni vse

fant moj

To kar si pljunil

zdaj poberi

to moraš tudi požreti

Svoj sram

moraš požreti

drugače

ta kos ki si ga odgrizel

nima nobenega pomena

(Fant ga gleda, gre do koščka, ki ga je izpljunil, ga pobere, si ga da v usta, ga žveči s hudim naporom, golta)

No to je vse

Nikoli ne boš

pozabil tega okusa

fant moj

Ti bo zadostoval

za vse druge okuse

ki jih boš hotel

v življenju vsaj enkrat okusiti

(Pogleda Žensko, uso blede od bolečine, iz obraza ji lije kri)

Zdaj pa ste vi

na vrsti gospa

Ta mladi hudiča imajo

zdrave in močne zobe

Svojim materam lahko

odgriznejo bradavičko

dokler so še dojenčki

kot pravi polnokrvni krvosledi

(kratka pauza)

No gospa

tudi mi starejši

lahko pokažemo svoje zobe

a ne

dajmo dajmo hrabro hrabro

ti moja generacija

dajmo

(Fantu)

Pojdi

(mu nakaže, naj gre do Ženske; Fant pride do nje; Ženska se niti premakne ne)

No kaj je zdaj

A bom čakal do jutra

Boš ali ne

FANT: *(počepne ob Ženski, ji šepeta)*

Prosim te

(Ženska ga pogleda; dolgo se gledata; nežno ga prime za glavo; roke ji same zdrsnejo dol; Fant šepeta)

Posim te

(ji nastavi obraz; Ženska se mu dotakne obraza z ustnicami; nekaj časa jih drži na njegovem obrazu; zunaj bobni, bager podira stavbo; Fant z zaprtimi očmi čaka na ugriz; ona ga nežno poljubi na obraz; Fant jo silovito zagrabi za ramena, jo trese; skozi zobe)

Daj no

Daj no

Daj no

Daj no

Ženska tiho joče, solze se ji kar same ulijejo po obrazu; naenkrat silovito in močno zagrabi Fanta za glavo in se mu zagrizi v obraz kot kakšna divja žival; Fant od bolečine odpre usta, ampak ne spusti niti krika; Ženska mu odgrizne kos mesa; Fant od bolečine omedli; Ženska s krvavim obrazom, od svoje in fantove krvi, gleda naravnost v Moškega kot kakšna divja zver, žveči odgriznjen kos, ga pogoltne in gre naravnost k Moškemu.

ŽENSKA: Odsotni je prišel domov

Iskal je sebe

v kuhinji

v spalnici

in na sekretu

Pritekel je na balkon

pred televizor

pa tudi v hladilnik je pokukal

Na koncu je ugotovil da ga ni doma

Odsotni je celo noč ležal v postelji

ni mogel zaspiti ker se je celo noč obračal in tuhtal kje bi lahko bil

Proti jutru se je spomnil da bi lahko bil pod posteljo

Pogledal je tja

In res
opazil je da tam nekdo leži
pod njegovo posteljo
leži
se skriva in tiho joka
Odsotni se ni prestrašil
kot da je nekako pričakoval da se nekdo skriva pod njegovo posteljo
Ulegel se je nazaj
potegnil si je odejo čez glavo
in končno zaspal
Okrog poldneva se je zbudil in začutil hudo lakoto
Vedel je da je hladilnik prazen
Notri je bila samo napol iztisnjena tuba gorčice
Moral bi
vstati
se umiti
obleči
in iti
v samopostrežno
Občutil je da je to zanj prevelik napor
Spomnil se je
Pogledal pod svojo posteljo
Ni ga presenetilo ko je videl da tisti pod njegovo posteljo še vedno
leži tam
se skriva
in joka
Z eno roko ga je zvlekel ven
položil ob sebe v posteljo
ga čvrsto objel
in se mu lačno zagrizel v obraz
Pojedel mu je obraz in že je bil sit
Odsotni je zaspal
Ko je bil proti večeru spet lačen
je Odsotni spet zagrizel v obraz-požrtega
Zdaj se je spravil na desno roko
pa na trebuh
stegno
Čim dlje ga je žrl
bolj znano se mu je zdelo telo
Odsotni se je šele pozno v noč spomnil da je obraz-požrti on sam
da žre samega sebe
A o tem se ni več mogel prepričati
ker obraz-požrti ni več imel obraza

Brez obraza samega sebe ni mogel prepoznati
V trenutku mu je postalo kot beli dan jasno
da je Odsotni odsoten prav zaradi tega ker je samega sebe požrl
Ampak v tem hipu
se je spomnil da je bil
odsoten
tudi preden je to storil
Porodilo se mu je vprašanje
zakaj
in kako
je možno da je
Odsotni bil odsoten še preden je samrga sebe požrl

Tema.

3. del: Življenje na površju

Prižge se luč, temna klet je naenkrat dnevna soba s televizorjem v kotu; vsi trije sedijo za mizo, urejeni, kot da vsega onega prej sploh ni bilo.

ŽENSKA: Kaj bi rada jutri za kosilo

FANT: Česnov kruh

MOŠKI: Pečenko

FANT: In česnov kruh

MOŠKI: Solato je treba jesti mulc

ŽENSKA: Solata itak bo

MOŠKI: In juha

ŽENSKA: Tudi juha bo

FANT: Jaz ne bom juhe

MOŠKI: Boš
juho pa boš

ŽENSKA: Kaj pa pijača

MOŠKI: Imava domače vino

FANT: Jaz bi rajši pivo

MOŠKI: Če imava vino

ŽENSKA: Šampanjec mora biti

FANT: Jaz bi pivo

MOŠKI: (*Ženski*)

Boš naredila kakšno torto

FANT: Ne ne ni treba nobenih tort

MOŠKI: Seveda je treba

FANT: Ne maram tort

MOŠKI: To je pač vedno bilo

FANT: Prav zato

od zdaj naprej

ni treba

nobenih tort

MOŠKI: Jaz pa sem za eno torto
ali pa vsaj za en zavitek

ŽENSKA: Zakaj ne bi šli v gostilno

MOŠKI: Kakšna gostilna
doma je vedno najbolje

ŽENSKA: V gostilni si lahko vsak naroči
po želji

MOŠKI: Pa še tako drage so

ŽENSKA: Itak ne gremo vsak dan v gostilno
Lahko bi šli jutri

MOŠKI: V nobeni gostilni ne dobiš domače pečenke
tako kot si jo narediš sam doma
Že stokrat smo to ugotovili

ŽENSKA: Lahko gremo vsaj jutri

MOŠKI: Prav jutri bi bilo najbolje da smo doma
Da v miru pojemo
Nazdravimo
Če pa sta že res za to
pa tudi kakšna gostilna
lahko pade

FANT: Jaz bi rajši doma

MOŠKI: Potem pa gostilna odpade

ŽENSKA: V gostilni si lahko vsak
po želji
naroči

MOŠKI: Saj sva naročila
juho
pečenko
in solato

FANT: In česnov kruh

MOŠKI: Za zaključek torto

ŽENSKA: Rekel je da noče torte

MOŠKI: Pa tudi če je noče
naj bo torta

ŽENSKA: Če je pa noče

MOŠKI: Torta je vedno bila
Tako se tudi spodobi
In zato naj bo tudi jutri

ŽENSKA: Jaz sem vseeno za gostilno

MOŠKI in FANT: Neeee

ŽENSKA: Naj bo praznično
Itak ni važno ali je pečenka domača
ali pa ne
Zakaj si ne bi privoščili
vsaj nekaj
vsaj jutri

MOŠKI: Rekel je da bi rad bil doma
in zato morava
vsaj jutri
tako kot on želi

ŽENSKA: (*Fantu*)
Hočeš doma

FANT: Lahko tudi v gostilni

ŽENSKA: Potem pa v gostilni

MOŠKI: (*Fantu*)
Kaj je zdaj to
Rekel si da hočeš doma

ŽENSKA: Rekel je tudi
"Lahko v gostilni"

MOŠKI: Rekel je doma

ŽENSKA: Rekel je doma
ampak je mislil v gostilni
Včasih kaj rečemo
samo tako da rečemo
in mislimo drugače

MOŠKI: Ja
Zelo pogosto kaj rečemo
samo tako da rečemo
in mislimo drugače
Ja
Ampak on je rekel "gostilna"
In mislil je "doma"

ŽENSKA: Ne obratno

MOŠKI: Rekel "gostilna"
in mislil "doma"

ŽENSKA: Ni tako

MOŠKI: (*Fantu*)
Kaj si rekel
in kaj si mislil
Povej

FANT: Ne vem
Ne vem
Kaj je to sploh važno

ŽENSKA: Seveda je

FANT: Rekel mislil
mislil rekel
Lahko jemo doma
potem pa lahko
spet jemo v gostilni

ŽENSKA: V gostilni jemo
potem pa nazdravimo
tudi doma

MOŠKI: Čakaj čakaj čakaj
Fant moj
jutri bo čisto navaden dan
ampak dan zelo pomemben zate
Jutri je dan
ko vstopaš v svet odraslih
in kmalu boš
dobil tudi svojo prvo osebno izkaznico
šoferskega tudi lahko narediš
in to ne pomeni samo da boš
v žep dobil nekaj
plastificiranih kartončkov
to kar bo v žepu
bo tudi odgovornost
odraslega

ki mora natančno vedeti
kaj hoče
in kaj si želi

FANT: V redu
v redu
saj sem rekel

MOŠKI: Kaj

ŽENSKA: Kaj

FANT: Juho
Pečenko
Solato
in za zaključek
torto

MOŠKI: (*Ženski, zmagovalno*)
No
slišiš

FANT: (*nadaljuje*)
V gostilni

Ženska se zmagoslavno zasmije, Moški je besen, Fantu.

MOŠKI: A se ti igraš norca z mano
a se ti igraš norca
ali kaj

ŽENSKA: Juha
Pečenka
Solata
in za zaključek
torta
V gostilni
je rekel

MOŠKI: (*Fantu*)
A misliš da se to spodobi
tako
a misliš da se to spodobi

ŽENSKA: Daj pusti ga no
A ne vidiš da se heca

MOŠKI: Naj se heca
Naj se heca
samo naj se heca

ŽENSKA: V redu
v redu
Bom naredila
Juho
Domačo pečenko
Solato
in za zaključek
torto
In bomo nazdravili
doma
tako kot se spodobi
za ta dan

MOŠKI: Nič ne rečem
Nič
Kakor bosta rekla vidva
tako naj bo
Samo včasih je treba ločiti
resnost
od
heca
samo to sem hotel

FANT: Rad te imam
Mama

ŽENSKA: Tudi jaz
Rada te imam

MOŠKI: Tudi jaz vaju imam rad
zelo zelo rad
vaju imam
oba

Ženska in Fant se dolgo gledata; Moški gleda Žensko pa Fanta, Fanta pa Žensko; Ženski gre na jok.

MOŠKI: (Ženski)

Daj no

Daj no

ŽENSKA: Ne morem verjeti
Ne moram verjeti
Tako hitro je minilo
Tako hitro

MOŠKI: Pa saj tako mora biti

ŽENSKA: Tako hitro

MOŠKI: Tako pač to je
Kaj zdaj

ŽENSKA: (jokaje)
Kot da je bilo včeraj
ko sem spekla torto
Pustila sem jo da se ohladi
Ob robu torte vse naokrog
s sladkornimi črkami
sem napisala
"Vse najboljše"
in v samo sredico torte
sem zabodla eno svečko
svetlo modre barve
še zdaj se spomnim
kot da je bilo včeraj
ko sem spekla tvojo prvo torto

FANT: Jaz se prav ničesar ne spomnim

ŽENSKA: Samo tri minutke
sem te spustila izpred oči
Bil si v kuhinji
ukvarjala sem se s torto
in v teh treh minutkah
pa čeprav si bil zraven mene
si prišel do pečice
in dal roko na vročo ploščo
čeprav sem ti stokrat rekla da tega ne smeš
in tako si se opekел

in tako si jokal
ves tisti dan
samo jokal si in jokal
nisi mogel nehati
In še danes se sprašujem
zakaj si to naredil

FANT: To naredi vsak otrok

ŽENSKA: Zakaj

FANT: Ker je neumen

ŽENSKA: Otroci niso neumni

FANT: Zato ker ve da ne sme
Zato ker je radoveden
Zato ker je neizkušen

ŽENSKA: Zato ker hoče izkusiti bolečino
(joče)

MOŠKI: (Ženski)

Zdaj je pa dovolj
Zdaj je pa dovolj
(Fantu)
Fant moj
Midva z mamó sva se
odločila tudi za darilo

FANT: A ja

Jaz bi vseeno rad
da to ostane
presenečenje
za jutri

ŽENSKA: Seveda

Seveda
Jutri boš dobil
svoje darilo
(Moškemu)
Zakaj tako hitiš

MOŠKI: Saj nisem mislil danes
Seveda da ga boš dobil jutri
ne danes
Ampak midva sva se
odločila
samo to sem ti hotel povedati
odločila sva se
za nekaj resnega

FANT: Kaj
kaj
A ne bom dobil
motorja

MOŠKI: Tudi motor bo prišel
Nekega dne

FANT: Jasno sem rekel
motor
In zmenili smo se da bo za darilo to
kar si želim jaz

ŽENSKA: Tudi motor bo prišel

FANT: Rekel je
"Nekega dne"
in to pomeni ne jutri

ŽENSKA: Mislila sva da je bolj pametno

FANT: (jo prekine)
Nič ne vem kaj je bolj pametno
Vem pa da sem rekel da si
želim
motor
In to kar si želim
sta rekla to bo
A je bilo tako
ali ne

MOŠKI: Želje
Želje
Želje

Zakaj si želimo želja
Grebemo se
izboriti si vsako svojo kurčevo željo
uresničiti pravico do njenega uresničevanja
Zakaj

ŽENSKA: (*Moškemu*)
Nehaj no nehaj

MOŠKI: Pa saj niti ni slišal
kaj sva mu izbrala
kot darilo
Kaj če mu bo to
bolj všeč kot ta
kurčevi motor

FANT: Motor ni kurčev
pa tudi če je kurčev
sem si to želel
prav to
en kurčev motor

MOŠKI: Tudi jaz imam želje
fant moj
tudi jaz jih imam

ŽENSKA: Dobro dobro dobro
Midva sva hotela ta dan zaznamovati
malce bolj resno
Kot darilo
sva ti odprla hranilno knjižico

FANT: (*posmehljivo*)
Kaj
Hranilno knjižico
Kako pa vama je to sploh prišlo na pamet

ŽENSKA: Nanjo sva položila
tudi nekaj denarja
(*kratka pavza*)
Dva tisočaka
Enega od očka
enega od mene
Če pa si res želiš motor

FANT: (jo prekine)
Seveda si želim motor
ampak motor stane
več kot ta vajina dva tisočaka
(posmehljivo)
"Enega od očka
enega od mene"

ŽENSKA: Potem boš
dobil pa motor

FANT: Kdaj

ŽENSKA: Jutri
(Moškemu)
Dobil bo motor

FANT: Potem je pa v redu

Ženska in Fant gledata Moškega.

MOŠKI: Saj je v redu
Saj je v redu
Motor motor
Zakaj bi imel kaj proti
Naj bo tudi motor
če je motor
je motor
Motor

ŽENSKA: Tako

FANT: No prav

Dolga pavza; Ženska zeha, za njo Moški, pa Fant.

ŽENSKA: Koliko je ura

MOŠKI: Ne vem

ŽENSKA: Ni tako pozno
da bi šli spat

MOŠKI: Ne ni tako pozno

ŽENSKA: Potem pa v redu

Ženska prižge televizor; na programu je neka oddaja, lahko bi bila tudi gledališka predstava; na ekranu vidimo (čeprav ni nujno, da se razločno vidi) prizor, ki se je zgodil v kleti; na začetku Moški, Fant in Ženska nezainteresirano prisluhnejo, nato pa bolj sledijo temu, kar govorijo osebe na zaslonu.

ŽENSKA S TELEVIZIJE: Odsotni je prišel domov

Iskal je sebe
v kuhinji
v spalnici
in na sekretu
Pritekel je na balkon
pred televizor
pa tudi v hladilnik je pokukal
Na koncu je ugotovil da ga ni doma
Odsotni je celo noč ležal v postelji
ni mogel zaspati ker se je celo noč obračal in tuhtal
kje bi lahko bil
Proti jutru se je spomnil da bi lahko bil pod posteljo
Pogledal je tja
In res
opazil je da tam nekdo leži
pod njegovo posteljo
leži
se skriva in tiho joka
Odsotni se ni prestrašil
kot da je nekako pričakoval da se nekdo skriva pod
njegovo posteljo
Ulegel se je nazaj
potegnil si je odejo čez glavo
in končno zaspal
Okrog poldneva se je zbudil in začutil hudo lakoto
Vedel je da je hladilnik prazen
Notri je bila samo napol iztisnjena tuba gorčice
Moral bi
vstati
se umiti
obleči

in iti
v samopostrežno
Občutil je da je to zanj prevelik napor
Spomnil se je
Pogledal pod svojo posteljo
Ni ga presenetilo ko je videl da tisti pod njegovo
posteljo še vedno leži tam
se skriva
in joka
Z eno roko ga je zvlekel ven
položil ob sebe v posteljo
ga čvrsto objel
in se mu lačno zagrizel v obraz
Pojedel mu je obraz in že je bil sit
Odsotni je zaspal
Ko je bil proti večeru spet lačen
je Odsotni spet zagrizel v obraz-požrtega
Zdaj se je spravil na desno roko
pa na trebuh
stegno
Čim dlje ga je žrl
bolj znano se mu je zdelo telo
Odsotni se je šele pozno v noč spomnil da je obraz-
požrti on sam
da žre samega sebe
A o tem se ni več mogel prepričati
ker obraz-požrti ni več imel obraza
Brez obraza samega sebe ni mogel prepoznati
V trenutku mu je postalo kot beli dan jasno
da je Odsotni odsoten prav zaradi tega ker je samega
sebe požrl
Ampak v tem hipu
se je spomnil da je bil
odsoten
tudi preden je to storil
Porodilo se mu je vprašanje
zakaj
in kako
je možno da je
Odsotni bil odsoten še preden je samega sebe požrl
(program se nadaljuje)

MOŠKI: In kaj naj to pomeni

ŽENSKA: In kaj naj bi moralo pomeniti

*Vsi trije buljijo v ekran; ždiijo; program še napraj teče; kmalu zaspi Ženska,
pa Moški in na koncu Fant; televizor še naprej oddaja program.*

VINKO MODEKADOKNER